AQVAE TARRACONEM DVCTAE: la portada d'aigües a Tàrraco i vil·les de l'entorn

L'equip de Jordi López travessa el Pont del Diable, durant el treballs d'excavació de 2021. Foto: ICAC.

Investigador/s principal/s: Jordi López i Josep M. Puche

Investigador/s participant/s: Agustí Costa Jover (ETSA, URV), Joan Canela Gràcia (ICAC), Sergio Coll Pla (ETSA, URV), Lluís Casas Duocastella (GRAPAC, UAB), Anna Gutiérrez Garcia-M. (ICAC), Iñaki Matias Santacoloma (ICAC), David Moreno Garcia (ETSA, URV), Hèctor A. Orengo Romeu (ICAC-ICREA), Isidre Pastor Batalla (CEG), Albert Velasco Artigues

Dates: 01/01/2022 - 31/12/2025

Finançament: Ajuntament Els Pallaresos, conveni específic
Ajuntament de Perafort, conveni específic
Fundació Privada Mútua Catalana, conveni específic

L'aigua és, avui, un dels recursos més valuosos, a tot arreu, i especialment cert a la regió mediterrània. Amb només el 3 % dels recursos d'aigua dolça del món i més de la meitat de la població mundial amb escassetat d'aigua, la Mediterrània s'ha enfrontat tradicionalment a la qüestió vital de l'accés a aquest valuós recurs.

Conèixer com els nostres avantpassats solien fer front a l'escassetat d'aigua en el passat és un tema de primera magnitud.

Actualment, els impactes del canvi climàtic, la desertificació, la pèrdua de la biodiversitat, la

superpoblació, l'agricultura intensiva i el turisme de masses generen un sistema complex de problemes interrelacionats que afecten tots els aspectes de la vida quotidiana del nostre entorn mediterrani.

El projecte proposa **un estudi integral de les infraestructures que els romans van haver de construir per proveir la capital de l'antiga *Hispania Citerior* del líquid element**, i és la continuació del projecte «Els aqüeductes romans de Tàrraco» que va estar actiu entre els anys 2018 i 2021.

> L'objectiu primordial del projecte *AQVAE TARRACONEM DVCTAE* és l'aprofundiment en la tasca de localització i documentació topogràfica i fotogràfica de les conduccions romanes que abastien l'antiga ciutat de *Tarraco* i, sobretot, els aqüeductes rurals que duien l'aigua a grans vil·les.

Amb recorreguts superiors, en algun cas, a 50 kilòmetres, són obres mestres d'enginyeria importants que tot just ara han començat a mostrar la seva complexitat. **Les seves restes estan presents en un total de setze municipis de l'Alt Camp i el Tarragonès** i la seva identificació, de cara la seva protecció com element patrimonial i a la seva explotació turística i cultural, només pot fer-se des d'un treball ben coordinat amb la complicitat de les diverses administracions, especialment de caire municipal, amb aquest projecte que continuem des de l'ICAC.

Malgrat que els resultats del passat projecte han permès traçar amb força exactitud els mapes dels aqüeductes, han quedat encara alguns punts foscos en els quals cal aprofundir mitjançant noves prospeccions i amb l'obertura de cales arqueològiques.

Ara bé, la feina dels darrers quatre anys ens ha mostrat també l'**existència d'aqüeductes rurals que no abastien la ciutat, sinó grans vil·les de l'entorn**: Els Munts, Centcelles o Ferran. Aquestes conduccions són en gran part desconegudes i és aquí on volem intervenir especialment.

Els recorreguts de les conduccions d'aigua que abastien les vil·les romanes són imprecisos en força llocs. El projecte vol suplir aquesta mancança a partir de la **localització dels trams visibles, la seva georeferenciació i documentació exhaustiva**. Paral·lelament, les zones millor conservades poden ser integrades com atractiu monumental prèviament a la seva adequació i posada en valor, com ha fet l'ICAC, en col·laboració amb l'Ajuntament dels Pallaresos, els darrers anys.

La intervenció arqueològica l'ha dut a terme un equip de cinc persones, sota la direcció de l'investigador de l'ICAC Jordi López i la restauradora Marta Martín. Foto: ICAC (CC 4.0).

Prospecció a l'àrea de les Coves de la Pedrera. A la dreta, l'investigador de l'ICAC Jordi López. A l'esquerra, Josep Zaragoza, col·laborador del projecte. Foto: ICAC.

Jordi López Vilar, Antoni Corrales i Joan Canela. Treballs d'excavació a Vallmoll (Alt Camp). A la imatge es pot veure una part del contrafort i dos paviments sobreposats, amb una capa de travertí. Foto © ICAC

És especialment rellevant la ubicació de l'aqüeducte al costat de la vorera que limita amb un parc urbà i, per tant, estarà a la vista dels vianants. Foto: ICAC (CC 4.0).

Restes de l'aqüeducte romà del Francolí que es poden observar a l'Avinguda Catalunya de Tarragona. És l'únic lloc on es pot apreciar la

secció sencera de l'antic aqüeducte. Foto: ICAC.

Imatge d'un tram d'aqüeducte romà descobert en les proximitats de Puigdelfí amb les excavacions dirigides per l'ICAC, 2022. Foto: ICAC (CC 4.0).

Notícies relacionades:

Una excavació arqueològica de l'ICAC revela nous trams del mil·lenari aqüeducte del Gaià al carrer Maragall dels Pallaresos (Tarragona)

Les excavacions al terme municipal de Perafort posen al descobert nous trams de l'aqüeducte romà del Francolí

El projecte de recerca de l'ICAC sobre els aqüeductes romans de Tàrraco rep el Premi Tàrraco.

Investigadors de l'ICAC identifiquen el primitiu aqüeducte de Tàrraco, que duia l'aigua del riu Francolí sense necessitat del Pont de les Ferreres

Més notícies